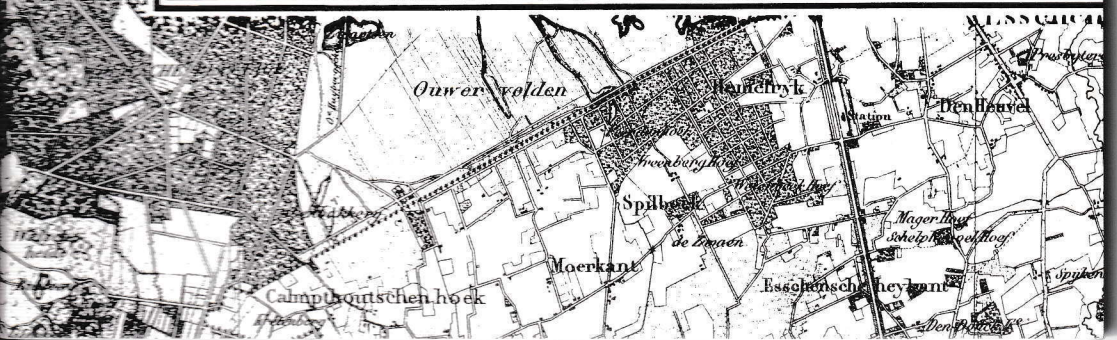

heemkunde kring
DE VIERSCHAER
wouw

4 - 92

De koster van Heerle schrijft....

De DTB-boeken bieden een schat aan interessante gegevens. Frank Schijven en René Hermans zijn inmiddels al weer enkele jaren bezig met het 'klapperen' van de Wouwse DTB's, waardoor alle gegevens voor stamboomonderzoekers gemakkelijk toegankelijk worden. Tijdens die werkzaamheden komen nogal eens aardige dingen naar voren. Die komen in de lijsten bij de doop-, trouw- en begraafgegevens niet naar voren.

In vorige uitgaven van ons tijdschrift werd al enige aandacht besteed aan aardige opmerkingen van de pastoor. In dit artikelje aandacht voor datgene wat de koster van Heerle in de begraaflijsten schreef die hij tussen 1794 en 1804 samenstelde (DTB 25) 1).

In 1797 maakt de koster een eerste opmerking. Hij schrijft dan als opmerking "den 25 feb. heeft de president van den Elsacker de sleutel van de kerk gehaald uijt naam van de regering"

Verdere opmerkingen worden niet gemaakt, maar we zitten hier in de Franse tijd en het ging er toen nogal roerig aan toe. De kerken werden teruggegeven aan de katholieken, want sinds de Vrede van Munster in 1648, hadden de protestanten alle katholieke kerken gekregen, zelfs al was er maar een handjevol tegen een dorp vol katholieken.

Verderop in dit boek valt op te maken dat er problemen waren met de klok van de kerk van Heerle. Achter elke dode geeft de koster (of de klokkeluiders) keurig aan hoeveel keer er geluid is en wat de kosten waren. Een gewone begrafenis kostte 1 gulden en 18 stuivers. Daaronder noteerde de koster: 'voor mijn 0 - 18 - 0'. De koster ontving dus 18 stuivers voor het luiden van de klok.

1777 den 25sten heeft de president van den Elckker
 de sleutel van de kerk gehaald t'ijdt naem van de
 potory den 1 April de Mejt van t'ijdt van den genen
 conetlicke gel 2 Maand d'et 2-2-2-2
 potory den 10 May van Krijpens gel 2 Maand
 Kont 2-2-2-2
 Heer den 25 Maygeent Krijpings gel 2 Maand
 Kont 2-2-2-2
 de Kerk van Heerle geent 1600-30 jaar
 op de steen 164
 1779 den 27 october heb ik een vijn Moete lijn
 en de dag Moeten vijn Heerle op order van
 de Michiel van t'ijdt den 1 Maand weer afgeven
 el daer van geringe 6-16-0

Aantekening van de koster van Heerle over het afgeven van de sleutel en het luiden van de klok (DTB 25)

Bij de begrafenis van de Vrouw van Piet Raeijmakers genaamd Mie van den Boom op 21 januari 1802 deden zich problemen voor met de klok, want de koster noteert: *"gel. 3 maal met de kleijne klok om dat de groote niet bekwaam is om mee te luijden"*

Wat het probleem was, vermeldt de koster verder niet, terwijl deze opmerking ook slechts één keer wordt gemaakt.

Eigenlijk is DTB 25 geen echt boek. Het bestaat uit losse vellen waarop de koster zijn aantekeningen maakte. Wonder boven wonder zijn die bewaard gebleven en daardoor hebben we in elk geval weer een stukje informatie over de periode 1794-1804 van het dorp Heerle waarvan we ons anders geen voorstelling hadden kunnen maken.

Wouw, 4 oktober 1992

René Hermans

NOTEN:

1. De nummer van de DTB-boeken is die van L. Kruijff. Deze heeft in 1965 alle doop-, trouw- en begraafboeken van de provincie Noord-Brabant geïnventariseerd en uitgegeven in een boekwerk.

Grote den 18ten Een leen van piet Eluckers met ontfange 0-13-0
 schaf gelg komt met de beder
 den 24ten inwille van met Nuyman's gelg
 Afengding met van den Gonne
 Al met de kleine kerk en d'r de grote niet
 Bekennen is om mee te krijgen 2-52-0
 Heer den 29ten Remen van Looz gelg had met ontfangen 0-53-0
 prijs den 2^{den} blinde bruyen gelg had met ontfangen 0-8-0
 klee 2-13-0

Aantekening van de koster van Heerle over de slechte gesteldheid van de grote klok (DTB 25)

Deze uitgave werd mede mogelijk
door de financiële steun van de
Drankencentrale "Wouw" B.V.

